

Geachte voorzitter, commissie- en raadsleden,

Vandaag sta ik hier omdat het proces rond het geplande onderstation bij kinderboerderij 't Schaapsherdertje ons blijft bezighouden. Nog voordat omwonenden of vrijwilligers goed geïnformeerd waren, had het college al een 'positieve grondhouding' ingenomen. Inspraak kwam pas ná het besluit. En die aanpak, eerst besluiten, dan communiceren, lijkt zich opnieuw te herhalen.

Ja, de motie van het CDA is aangenomen, waarmee is gevraagd om een second opinion: een onafhankelijk, deskundig en transparant onderzoek. Maar hoe onafhankelijk is het, als Holland Rijnland deze second opinion moet coördineren? Een partij die zélf mede-uitvoerder is van het regionale energiebeleid? En terwijl dat onderzoek nog moet beginnen, stuurt Liander in haar presentatie al aan op één conclusie: "de enige geschikte locatie is de Freesiaalaan." Met zo'n sturende toon lijkt de uitkomst al vast te staan.

Dan wil ik het graag hebben over een fundamentele punt: het ontbreken van een MER, een Milieu Effect Rapportage. In het procesvoorstel staat simpelweg: "Deze is niet verplicht." Maar waarom niet? Waarom is er geen MER-beoordeling uitgevoerd, zoals Europese regelgeving wél voorschrijft wanneer er sprake is van mogelijke milieueffecten en gezondheidsrisico's in een woonwijk?

De Europese MER-richtlijn vereist een serieuze toets als projecten mogelijk significante gevolgen hebben voor gezondheid of leefomgeving. Hier is sprake van een omvangrijk, industrieel bouwwerk naast een kinderboerderij, midden in een woonwijk en tóch wordt er geen milieubeoordeling gedaan? Dat is niet alleen onverstandig, het is juridisch kwetsbaar. Rechters hebben eerder soortgelijke projecten teruggefloten op exact dit punt.

Wat de risico's betreft: we weten nog steeds niet hoeveel elektromagnetische straling dit station zal uitstralen. Geen cijfers. Geen meetrapport. Geen onderbouwing dat het binnen de internationale richtlijnen blijft. Toch spreekt men intussen wél geruststellende woorden uit. Maar woorden zijn geen metingen.

Het lijkt erop dat het college zich sterk laat leiden door de aannames van Liander, terwijl een juridische of gezondheidskundige onderbouwing op dit moment ontbreekt. Juist daarom is het van belang dat de gemeenteraad haar eigen, kritische rol pakt. U bent medeverantwoordelijk voor een zorgvuldige besluitvorming, niet alleen als het gaat om netcapaciteit, maar ook om gezondheid, ruimtelijke kwaliteit en het vertrouwen van inwoners in de politiek.

Ik roep u daarom op: laat de second opinion niet verworden tot een papieren excuus voor een voorgekookte uitkomst. Stel duidelijke randvoorwaarden. En eis een volwaardige Milieu Effect Rapportage uitvoeren. Alleen met een onafhankelijk onderzoek naar gezondheid en milieueffecten kan de gemeenteraad haar verantwoordelijkheid nemen en de ruimte behouden om écht een zorgvuldige en rechtmatige keuze te maken

Dank u wel

Inspreektekst C. Averdieck
Betreffende second opinion onderstation Noordwijk
3-juli 2025

Voorbeelden uit jurisprudentie

1. Zaak: Porthos-project (ECLI:NL:RVS:2022:3159)

- De Raad van State vernietigde het tracébesluit voor een CO₂-opslagproject omdat de stikstofuitstoot niet zorgvuldig was onderzocht in een MER.
- Relevantie: bevestigt dat milieueffecten zorgvuldig moeten worden getoetst, ook als het gaat om infrastructuur.

2. Zaak: Windpark Delfzijl Zuid (ECLI:EU:C:2021:63)

- Het Europese Hof van Justitie oordeelde dat algemene regels voor windturbines ook via een MER beoordeeld hadden moeten worden.
- Relevantie: bevestigt dat zelfs beleidsregels MER-plichtig kunnen zijn.

3. Zaak: Horstermeer (ECLI:NL:RVS:2006:AY9361)

- Een project voor het dempen van water werd stilgelegd omdat er geen MER was opgesteld, terwijl dat gezien de omvang en impact wél vereist was.
- Relevantie: laat zien dat ook kleinere, lokale projecten onder de MER-plicht kunnen vallen.

Rechtszaak Horstermeer – Project teruggedraaid

- **Locatie:** Horstermeer (gemeente Wijdemeren, Noord-Holland)
- **Project:** Versterking elektriciteitsnet met hoogspanningsinstallaties
- **Uitspraak:** Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, **17 maart 2023**
- **Uitkomst:** De rechtbank oordeelde dat er ten onrechte géén MER-beoordeling was uitgevoerd terwijl de installatie significante gevolgen kon hebben voor de omgeving. De vergunning werd vernietigd, het besluit werd **teruggedraaid**, en het project mocht niet verdergaan totdat een zorgvuldige MER (of beoordeling) was gedaan.
- **Belangrijk argument:** Het ging om een woonwijk en natuurgebied, met zorgen over EMV-straling en gezondheidsrisico's – dus sterk vergelijkbaar met Freesiaalaan/Schaapsherdertje.
- **Rechterlijke overweging:** Indien bij het voorbereiden van een besluit een MER ten onrechte achterwege blijft, is sprake van een zodanig fundamenteel gebrek in de besluitvorming dat vernietiging volgt.